

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslava Škopka a ve věci

žalobce: **V. T. B.**, nar. x. xx. xxxx, bytem X,
zastoupen: *Mgr. Petrem Václavkem, advokátem*
se sídlem *Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1,*

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 10. 2020, č. j. MV-71609-24/SO-2020,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 15. 10. 2020, č. j. MV-71609-24/SO-2020, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 11. 3. 2020, č. j. OAM-121-14/ZR-2020, se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč, k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 15. 10. 2020, č. j. MV-71609-

24/SO-2020, kterým bylo k jeho odvolání částečně změněno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též „správní orgán I. stupně“), ze dne 11. 3. 2020, č. j. OAM-121-14/ZR-2020 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), jímž byla jednak podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), žalobci zrušena platnost povolení k trvalému pobytu, jednak dle § 87l odst. 3 zákona o pobytu cizinců mu byla stanovena lhůta k vycestování z území v délce 30 dnů od právní moci napadeného rozhodnutí a udělen výjezdní příkaz na 30 dnů od právní moci napadeného rozhodnutí. Změna, ke které žalovaná přistoupila, spočívala ve stanovení počátku běhu lhůty k vycestování na den právní moci jejího rozhodnutí (nikoli tedy rozhodnutí prvostupňového) a vypuštění uloženého výjezdního příkazu. Důvodem pro zrušení žalobcova povolení k trvalému pobytu bylo zjištění správních orgánů, že žalobce byl rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 2. 2014, sp. zn. 4 T 6/2013, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 6. 2014, sp. zn. 11 To 46/2014, uznán vinným pokračujícím zločinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, dílem dokonaným a dílem nedokonaným dle § 21 odst. 1 trestního zákoníku. Za to byl žalovaný odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 9 let.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě namítal procesní pochybení správních orgánů obou stupňů. Správní řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu z důvodu pravomocného odsouzení žalobce pro spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a s psychotropními látkami a jedy dle § 283 odst. 1, 2 písm. a) a odst. 3 písm. c) trestního zákoníku totiž bylo již jednou ze strany správního orgánu z moci úřední zahájeno (18. 9. 2014) a následně pravomocně zastaveno (10. 1. 2020). Správní orgány tak dle žalobce vedení dalšího řízení ze stejného důvodu porušily § 48 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „správní řád“), jelikož pravomocné zastavení řízení vzhledem k dalšímu řízení z téhož důvodu založilo překážku věci rozhodnuté. Opětovným zahájením řízení došlo k narušení právní jistoty žalobce. Byť bylo nové řízení zahájeno hned, bylo zahájeno z identického důvodu a bez nových rozhodných okolností, které by takový postup ospravedlňovaly. Žalobce měl za to, že v důsledku toho, že správní orgán původní řízení o zrušení trvalého pobytu nepřekvalifikoval a pravomocně jej zastavil, vytvořil tak překážku věci rozhodnuté, a opětovným zahájením řízení dne 21. 1. 2020 se pak dopustil procesně vadného postupu. Ad absurdum by dle žalobce správní orgány mohly donekonečna zahajovat nová a nová řízení o zrušení pobytu všem cizincům, kteří se dopustili trestného činu a jejichž řízení byla zastavena, a tímto je donekonečna udržovat v nejistotě, ba je šikanovat.
3. Dále žalobce namítal, že správní orgány dostatečně nezjistily skutkový stav věci tak, aby mohly řádně posoudit, zda zrušení pobytového oprávnění žalobce je skutečně nezbytné z hlediska „zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“ upraveného v čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce se neztotožnil s argumentací správních orgánů, že nebylo namístě zkoumat, zda existuje u žalobce v budoucnu nebezpečí pokračování protizákonného jednání a že pro naplnění skutkové podstaty dle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců postačuje pravomocné odsouzení pro úmyslný trestný čin. Dle žalobce sice k naplnění první části skutkové podstaty § 87l odst. 1 písm. e) zákona o

pobytu cizinců pravomocné odsouzení postačuje, avšak nelze ztrácet ze zřetele, že naplnění této skutkové podstaty je podmíněno dodatkem „za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života.“ Takovou přiměřenost je pak nutné zkoumat s ohledem na aktuální skutkový stav.

4. Žalobce uvedl, že byl odsouzen v roce 2014, od právní moci odsouzení uplynula již doba 6 let, od páčání trestné činnosti již více než 7 let. Žalobce trest řádně plnil a následně byl v červnu 2018 podmíněně propuštěn a od té doby – již více než 2 roky – řádně plní podmínky svého podmíněného propuštění a žije spořádaným životem ve společné domácnosti se svými 2 syny a družkou a vychovává spolu s bývalou manželkou svého třetího mentálně postiženého syna. Právě při posouzení přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života je nutné vzít v potaz aktuální skutkové okolnosti. Žalobce, byť se dopustil v poměrně dávné minulosti nezákonného jednání, odpýkal si uložený trest, v jehož průběhu byl podmíněně propuštěn, nyní žije spořádaný život ve společné domácnosti se svými dvěma syny. Již více než dva roky jeho chování monitoruje probační a mediační služba. Všechny orgány v rámci výkonu trest a monitoringu chování žalobce po jeho propuštění dospěly k závěru, že žalobce nepředstavuje hrozbu pro veřejnost. Žalovaná ani správní orgán I. stupně neodůvodnily, v čem spatřují ve vztahu k žalobci aktuální ohrožení zájmů. Žalobce k tomu ještě podotkl, že požadavek zkoumání přiměřenosti pro zrušení povolení k trvalému pobytu by byl naprosto obsoletní, pokud by úmysl zákonodárce skutečně byl, že samotné naplnění skutkové podstaty první části předmětného ustanovení, tedy pravomocné odsouzení, samo o sobě odůvodňuje přiměřenost při posouzení podmínky přiměřenosti; k tomu žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, sp. zn. 5 Azs 404/2019.
5. V další žalobní námitce žalobce uvedl, že napadené rozhodnutí je nepřiměřené z hlediska jeho dopadů do rodinného a soukromého života. V ČR žije žalobce přes 30 let, má zde bývalou manželkou, občanku ČR, s níž má dva již zletilé syny M. B. a P. B., kteří jsou také občané ČR, dále zde má svou družku a nezletilého syna B. T. A., který je držitelem povolení k trvalému pobytu. Ve společné domácnosti nyní žije se svou družkou a syny M. B. a B. T. A., která chodí na základní školu. O syna P., který je mentálně postižený, se stará a věnuje mu spoustu času, přestože s ním nežije ve společné domácnosti. Správní orgány se blíže nezabývaly otázkou, jaký dopad bude mít ukončení žalobcova pobytu na členy jeho rodiny, přestože i toto by měly správní orgány zkoumat. V daném případě se jedná o řízení zahájené z moci úřední, a proto břemeno důkazní leží na straně správního orgánu a správní orgán nese odpovědnost za zjištění skutkového stavu. Dle žalobce není dostatečným zjištěním skutkového stavu obstarání výpisů z informačního systému, sdělení pobytové kontroly a seznam návštěv z věznice, přičemž tyto údaje jsou v době rozhodování žalované již přes 2 roky staré. Dle žalobce nepřichází ani v úvahu přesídlení jeho rodiny do Vietnamu, jak navrhovaly správní orgány. Starší synové žalobce jsou občané pouze České republiky a do Vietnamu se nemohou přesunout již jen z tohoto důvodu. U syna P. je pak tento postup vyloučen i z důvodu jeho mentálního postižení, navíc je velmi fixován na svou matku. U nejmladšího syna by pak vycestování představovalo velký zásah do jeho integrace zde na území a nucené přerušování jeho povinné školní docházky. Družka i nejmladší syn by pak vycestováním riskovali své povolení k pobytu, neboť nepřítomnost na území představuje zákonný důvod pro zrušení povolení k trvalému pobytu. Zároveň se správní orgány nijak nezabývaly ekonomickými aspekty takového přesídlení, stejně jako otázkou, zda návštěvy žalobce v zemi původu jsou v ekonomických možnostech rodiny.
6. Ve vztahu k posouzení přiměřenosti žalobce poukázala na již citovaný rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, který přiléhá na jeho případ a soud v něm řešil stejnou právní otázku, když nakonec napadené správní rozhodnutí z důvodu jeho nepřiměřenosti zrušil. Stejně jako v tomto rozhodnutí i v případě žalobce správní orgány ignorovaly nejlepší zájem dítěte, nezjistily dostatečně skutkový stav na to, aby mohly dospět k závěru, že nejlepší zájem dítěte skutečně nebude narušen a následně mohly tento svůj závěr řádně a přezkoumatelně odůvodnit. Správní orgán I. stupně reálně nehodnotily nejlepší zájem dítěte a konkrétní faktické dopady zrušení povolení k trvalému pobytu žalobce do jeho života.

7. Závěrem žalobce zrekapituloval, že rozhodnutí je nepřiměřené, neboť správní orgány obou stupňů nezjistily dostatečně skutkový stav na to, aby mohly skutečně posoudit pomyslné misky vah, a sice zájem na zrušení pobytu na jedné straně a přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života na straně druhé. Rozhodnutí je též nepřezkoumatelné a nepřiměřené z hlediska výkladu žalované týkající se zájmu na zrušení povolení pobytu žalobce.

Vyjádření žalované k žalobě

8. Žalovaná ve svém vyjádření odmítla žalobcem uplatněné námitky a odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a spisový materiál. Žaloba nepřinesla žádnou novou relevantní argumentaci, která by správnost napadeného rozhodnutí zpochybňovala, a proto navrhla, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta.

Jednání před soudem

9. Zástupkyně žalobce při jednání odkázala na písemné vyhotovení žaloby a na nález Ústavního soudu I. ÚS 945/20 ze dne 16. 12. 2020, v kterém Ústavní soud ve vztahu k § 871 zákona o pobytu cizinců dovozuje, že s ohledem na znění směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004, je nutno zkoumat aktuálnost hrozby představované cizincem, a to nejen v rámci posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do života cizince, ale jako samostatný bod. Odsouzení cizince za trestný čin přitom automaticky neznamená aktuální hrozbu vyžadovanou zákonem. Od spáchané trestné činnosti uplynulo již 7 let, žalobce od té doby žije řádným životem a stará se o svou rodinu. Rozhodnutí je rovněž s ohledem na rodinné vazby žalobce nepřiměřené rovněž ve vztahu k rodinným příslušníkům žalobce. Zástupkyně žalobce dále odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 404/2020, na který již bylo poukázáno v žalobě.
10. Žalovaná uvedla, že v daném případě byl naplněn důvod pro zrušení trvalého pobytu, neboť žalobcem byl odsouzen k odnětí svobody v délce trvání 9 let, a to za drogovou trestnou činnost. Předchozím řízením, na které bylo poukazováno v žalobě, nebyla založena překážka věci rozhodnuté dle § 48 odst. 2 správního řádu. Dřívější řízení bylo zastaveno z procesních důvodů, a to proto, že bylo zahájeno dle nesprávného zákonného ustanovení. Žalovaná dále poukázala na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 7. 2020, sp. zn. 30 A 191/2017, kde bylo konstatováno, že přestože se jedná o řízení zahájené z moci úřední, nelze po správním orgánu požadovat, aby on sám pouze z vlastní iniciativy bez spolupráce žalobce zajišťoval veškeré důkazy ve prospěch žalobce, pokud on sám takové skutečnosti neoznačí. V obdobném duchu se vyjádřil zdejší soud v rozsudku ze dne 27. 5. 2020, sp. zn. 77 A 27/2020. Žalobce žádná tvrzení, kterými by se měly správní orgány zabývat, neuvedl, stejně tak jako neuvedl žádný důkaz, kterým by měla být jeho tvrzení potvrzena. Správní orgán I. stupně nedospěl k závěru, že by byl důvod pro nějaké další dokazování. Až v odvolání žalobce navrhoval provést výslechy a vyžádání si

stanoviska OSPOD, avšak ani v tomto odvolání neuvedl, jaká konkrétní tvrzení stran nepřiměřenosti rozhodnutí by měla být těmito důkazy prokázána. Žalobce pouze napadal, jakým způsobem se správní orgán s dopady rozhodnutí vypořádal, neuvedl však nic, co by správní orgán I. stupně již nezohlednil. Rovněž správní orgány nemohly zohlednit skutečnost, že žalobce má postiženého syna, neboť tuto skutečnost uvedl žalobce poprvé až v žalobě. Správní orgány nijak nezpochybňují žalobcovy rodinné vztahy, avšak s ohledem na závažnou trestnou činnost, kterou žalobce páchal, považují zrušení trvalého pobytu za přiměřené, a to i s ohledem na Úmluvu o právech dítěte.

11. Žalovaná dále odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2020, sp. zn. 2 Azs 16/2019, kde byl také zrušen trvalý pobyt cizince, která měla na území rodinné příslušníky. Zde Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že požadavek na to, aby správní orgány uváděly, jakým způsobem má být řešen styk mezi cizinkou a její nezletilou dcerou, českou občankou, překračuje povinnost správního orgánu dané mu zákonem o pobytu cizinců. Je tedy čistě na žalobci, jak své vztahy do budoucna upraví.
12. Správní orgány si byly vědomy skutečnosti, že žalobce byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu, avšak to na věci nic nemění. Žalovaná rovněž poukázala na skutečnost, že žalobci je odebráno pouze nejvyšší pobytové oprávnění, není mu udělován zákaz vstupu na území, a může Českou republiku navštěvovat v rámci krátkodobých pobytů, a poté, co bude mít čistý trestní rejstřík, může si zažádat o jiné pobytové oprávnění.
13. Zástupkyně žalobce na to uvedla, že argumentace žalované je vyvrácena rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 404/2019. To, že správní orgán bere v potaz existenci rodinných příslušníků, ještě neznamená, že provedl posouzení přiměřenosti rozhodnutí. Dle citovaného judikátu má být přiměřenost zkoumána nejen ve vztahu k cizinci, ale rovněž i ve vztahu k jeho rodinným příslušníkům. Ohledně krátkodobého víza zástupkyně žalobce uvedla, že s ohledem na současnou epidemiologickou situaci a s ohledem na stále se měnící pravidla pro vstup na území, nebylo nyní dlouhodobě možné využívat. O přechodný pobyt si žalobce zažádal, ale v současné době je s ním vedeno řízení o povinnosti opustit území. Správní praxe je taková, že zrušení trvalého pobytu z důvodu páchané trestné činnosti prakticky nepřipouští možnost získání jiného pobytového oprávnění.
14. Žalovaná v další reakci uvedla, že pro získání jiného pobytového oprávnění je samozřejmě nutná bezúhonnost. To, zda a jak finančně náročné to pro žalobce a jeho rodinu bude, by nemělo být kritériem pro správní orgán ve věci zrušení pobytu. Citace rozsudku sp. zn. 5 Azs 404/2019 je nepřipadná, neboť se jedná o jinou situaci.
15. Závěrem zástupkyně žalobce navrhla, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, věc vrácena žalované k dalšímu řízení, a aby mu byla přiznána náhrada nákladů řízení. Žalovaná navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Posouzení věci krajským soudem

16. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
17. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
18. Žaloba je důvodná.
19. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce na území České republiky pobýval od roku

1988. Dne 21. 1. 2020 bylo se žalobcem zahájeno z moci úřední podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 11. 3. 2020, č. j. OAM-121-14/ZR-2020, bylo žalobci zrušeno povolení k trvalému pobytu. Správní orgán I. stupně vycházel ze skutečnosti, že žalobce byl rozsudkem Krajského soudu v Plzni sp. zn. 4 T 6/2013 ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze sp. zn. 11 To 46/2014 odsouzen pro spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. c) trestního zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 108 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou. Dne 5. 6. 2018 byl žalobce usnesením Okresního soudu v Sokolově sp. zn. 35 PP 107/2018 podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody se stanovenou zkušební dobou do 5. 5. 2025 a současně vysloveným dohledem. Ze správního spisu dále vyplývá, že žalobce v České republice žije ve společné domácnosti se svojí družkou, paní T. H. N., nar. x. xx. xxxx, která má na území ČR povolen trvalý pobyt, dále s jejich synem T. A. B., nar. xx. x. xxxx, který má v České republice rovněž povolen trvalý pobyt. Žalobce má dále na území dva dospělé syny, pana P. B., nar. xx. x. xxxx, a M. B., nar. xx. x. xxxx, které má se svou bývalou manželkou A. B. a kteří jsou oba občané České republiky. Správní orgán I. stupně konstatoval, že žalobce má na území prokazatelné silné rodinné vazby, jejichž existenci dle zásady přiměřenosti porovnal s trestnou činností, kterou žalobce páchal a za kterou byl odsouzen, a dospěl k závěru, že zásah rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu není v daném případě nepřiměřený.

20. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, na základě kterého bylo rozhodnutím žalované ze dne 15. 10. 2020, č. j. MV-71609-24/SO-2020, částečně změněno, jak už bylo uvedeno výše. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí ztotožnila se závěry správního orgánu I. stupně a dospěla k závěru, že dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce nejsou nepřiměřené.
21. Podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců platí: *„Ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení byl pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života.“*
22. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Správní orgán musí vedle jednotlivých aspektů obsažených v § 174a zákona o pobytu cizinců zohlednit i další obdobná kritéria, budou-li v konkrétním řízení zjištěna.
23. Dle § 48 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „správní řád“), upravujícího překážky řízení platí: *„Zahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu.“* Podle odstavce 2 citovaného ustanovení platí: *„Přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou.“*
24. Soud neshledal důvodnou první žalobní námitku, ve které žalobce namítal procesní pochybení správního orgánu, který opětovně zahájil řízení o zrušení povolení k trvalému

pobytu, přestože původní řízení ve věci vedené ze stejného důvodu a zahájené dne 18. 9. 2014, bylo pravomocně zastaveno dne 10. 1. 2020. Dle žalobce došlo ze strany správního orgánu k porušení překážky věci rozhodnuté ve smyslu § 48 odst. 2 správního řádu. Takový názor je však nesprávný. Ze správního spisu skutečně vyplývá, že původní rozhodnutí v řízení o zrušení trvalého pobytu žalobce z důvodu jeho pravomocného odsouzení pro spáchání trestného činu vedeného pod sp. zn. OAM-2351-24/ZR-2014 resp. navazující rozhodnutí žalované ze dne 3. 8. 2018, č. j. MV-76089-4/SO-2018, bylo rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 11. 2019, č. j. 57 A 109/2018-57, zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu k dalšímu řízení, přičemž důvodem pro zrušení citovaného rozhodnutí byla chybná aplikace zákonného ustanovení [§ 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců] na žalobcův případ. Správní orgány následně řízení dne 10. 1. 2020 pro aplikaci nesprávného zákonného ustanovení zastavily a poté s jinou právní kvalifikací [dle § 87l odst. 1 písm. e)] zahájily řízení nové, jehož výsledek ve formě napadeného rozhodnutí je předmětem tohoto soudního přezkumu.

25. Je sice obecně vzato pravdou, že posuzování existence negativní podmínky správního řízení v podobě věci rozhodnuté (*res administrata*), může v určitých případech činit jisté obtíže, ostatně i judikatura Nejvyššího správního soudu se k náležité interpretaci ustanovení § 48 odst. 2 správního řádu opakovaně vyjadřovala. Specifický problém pak jistě může vzniknout při interpretaci právních důsledků usnesení o zastavení konkrétního správního řízení. To totiž může mít v různých typech správních řízení různý význam i důsledky. Z hlediska dalšího vedení řízení z téhož důvodu je např. fatální usnesení o zastavení řízení o přestupku ve smyslu § 86 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Je tomu tak proto, že takové usnesení se svými důsledky fakticky podobá rozhodnutí o zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, respektive zproštění obžaloby podle § 226 trestního řádu. Vznik překážky věci rozhodnuté je pak reflexí zásady zákazu dvojího stíhání pro tentýž skutek (*ne bis in idem*), ústavně zakotvené pro oblast trestního řízení v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, má tedy zvláštní důvody a faktickou povahu rozhodnutí o věci samé. V poměrech projednávané věci však toto ustanovení problém nevyvolává, neboť zkrátka není splněna hypotéza právní normy v tomto ustanovení zakotvené; žalobci nebyla uložena táž povinnost z téhož důvodu. Původní řízení bylo zastaveno v reakci na kasační rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 11. 2019, č. j. 57 A 109/2018-57, které správním orgánům vytklo, že postupovaly dle nesprávné právní úpravy. Kvůli odklizení (tehdy) napadeného rozhodnutí a pozdějším zastavením řízení nelze hovořit o tom, že by ve věci zůstalo platné předchozí rozhodnutí. Ve věci ani nejde o zvláštní případ účinků rozhodnutí o zastavení správního řízení týkající se např. shora uvedené oblasti správního trestání. Žalobcem uváděné usnesení o zastavení (předchozího) správního řízení mělo tedy typickou procesní povahu, a proto nebylo ani způsobilé dát vzniknout překážce věci rozhodnuté.
26. Jako důvodnou nicméně shledal soud námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, kterou žalobce namítal ve vztahu k aktuálnosti hrozby jím představované z důvodu odsouzení za trestnou činnost a ve vztahu k posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Otázkou posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince – pachatele trestné činnosti se zabýval v návaznosti na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 9. 4. 2019, I. M. proti Švýcarsku, ve svém nedávném rozsudku Nejvyšší správní soud (srov. rozsudek ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28), který lze na danou věc plně aplikovat, v němž byla shrnuta kritéria, jimiž by

se správní orgány měly při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince zabývat. Dle citovaných rozsudků se jedná o následující kritéria:

- povaha a závažnost trestného činu spáchaného cizincem
- délka pobytu cizince v jeho hostitelské zemi
- doba od spáchání trestného činu a chování cizince během ní
- státní občanství různých dotčených osob
- rodinná situace cizince, zejm. doba trvání manželství, jakož i ostatní okolnosti svědčící o existenci skutečného rodinného života páru
- otázka, zda manžel cizince při vzniku rodinného pouta věděl o trestné činnosti cizince,
- otázka, zda z manželství vzešly děti, a jejich věk,
- závažnost obtíží, kterým by manžel cizince čelil v domovské zemi
- zájem a blaho dětí, zejména s ohledem na obtíže, kterým by čelily v domovské zemi
- pevnost rodinných, sociálních a kulturních vazeb s hostitelskou a domovskou zemí;
- případně další konkrétní okolnosti, například medicínské aspekty nebo dočasnou či trvalou povahu zákazu vstupu.

27. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku dále zdůraznil, že pokud se rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu dle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců dotýká nezletilých dětí, je třeba v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k výkladu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v návaznosti na čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte zohledňovat nejlepší zájem dítěte, tedy zabývat se pečlivě situací těchto nezletilých dětí, brát v úvahu jejich věk, konkrétní okolnosti jejich pobytu v ČR i v zemi původu či míru závislosti na péči daného cizince. Nejlepší zájem dítěte je přitom třeba považovat za středobod úvah a přiznat tomuto zájmu rozhodující význam. Obdobné závěry jsou uvedeny rovněž v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2020, č. j. 1 Azs 284/2020-19. Krajský soud v Plzni se s naznačenými východisky plně ztotožňuje a v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí uvedené závěry aplikoval na žalobcův případ a dospěl k závěru, že ke splnění povinnosti zkoumat uvedená kritéria a situaci nezletilého syna žalobce ze strany správních orgánů nedošlo.

28. Vyjít je třeba ze skutečnosti, že v daném případě se jedná o řízení, které bylo zahájeno z moci úřední, a je tedy ovládáno zásadou vyšetřovací. V jejím rámci jsou správní orgány dle § 3 ve spojení s § 50 odst. 3 zákona správního řádu povinny i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení, a jsou to právě ony, kdo nese v tomto řízení odpovědnost za řádné shromáždění podkladů potřebných pro rozhodnutí a případně také odpovědnost za nesplnění této povinnosti. Na druhou stranu, jak už tento soud opakovaně ve svých dřívějších rozhodnutích konstatoval, tato procesní povinnost správních orgánů ovšem není bezbřehá, v tomto ohledu jsou správné poukazy žalované na rozsudky Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 7. 2020, sp. zn. 30 A 191/2017 a ze dne 27. 5. 2020, sp. zn. 77 A 27/2020, neboť zejména jde-li o posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromých a rodinných poměrů, mohou hrát (a pravidelně hrají) roli skutečnosti, které musí do řízení vnést sám cizinec, neboť správním orgánům nemohou být takové skutečnosti známy. Jde často o velmi intimní skutečnosti, které nejsou zjistitelné z informačních systémů či databází, a proto nelze po správních

orgánech požadovat, aby i takové okolnosti braly do úvahy, pokud je příslušný cizinec buď vůbec netvrdí, případně o nich hovoří jen zcela povšechně, aniž by k jejich prokázání navrhl relevantní důkazy. Za takové situace pak nemůže být úspěšná žalobní námitka, ve které cizinec následně tvrdí, že správní orgány měly přihlédnout ještě k dalším skutečnostem, které ovšem v rámci správního řízení právě buď vůbec netvrdil, nebo jen vágně zmínil, aniž by se pokusil jejich existenci prokázat.

29. To ovšem není případ projednávané věci. Správní orgány měly při posuzování aspektů přiměřenosti rozhodnutí z jim dostupných evidencí (Cizinecký informační systém, evidence Rejstříku trestů) a z provedených pobytových kontrol žalobce řadu údajů o osobním a rodinném životě žalobce a jeho rodinných příslušníků. Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je pak zřejmé, že si byly vědomy i toho, že žalobce má na území nezletilého syna. Toto zjištění mělo správní orgány vést k tomu, aby se, ve shodě s požadavky plynoucími především z mezinárodněprávních závazků České republiky, jak je artikuluje Nejvyšší správní soud, zabývaly prioritně otázkou přiměřenosti jimi vydávaného rozhodnutí právě i s ohledem na nezletilého syna žalobce. K takovému posouzení je nezbytné opatřit potřebné podklady a ty náležitě vyhodnotit, v žádném případě není možné tuto problematiku přejít spíše povšechnými frázemi, nijak nereflektujícími konkrétní situaci konkrétních osob v celé její celistvosti. Jinými slovy řečeno, není možno přistoupit k tomuto posouzení způsobem, který jej ve své podstatě zcela vyprazdňuje, když jisté fráze je fakticky možno použít ve všech případech svého druhu (v tomto ohledu má soud na mysli například konstatování, že ani existence rodinných vazeb cizince neodradila od páčání trestné činnosti apod.).
30. Není možno v tomto směru žalobci vytýkat nedostatek jeho procesní aktivity ve správním řízení, neboť informace o tom, že žalobce má na území nezletilého syna, se kterým žije ve společné domácnosti, byla správním orgánům dostupná, dokonce s ní samy, byť nedostatečně, pracovaly. Zjištěním této skutečnosti, respektive již samotnou objektivní možností jejího zjištění, např. právě ze správním orgánům dostupných informačních systémů, se aktivuje jejich povinnost zjistit náležitě skutkový stav ve smyslu § 3 správního řádu. Jiná situace by nastala, pokud by žalobce v žalobě nově tvrdil určitou zcela specifickou skutečnost, která správním orgánům objektivně dostupná být nemohla, tak tomu ovšem v této věci nebylo.
31. Lze tedy konstatovat, že správní orgány otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí zabývaly, avšak v návaznosti na shora citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a Evropského soudu pro lidská práva je nutno uzavřít, že otázka přiměřenosti dopadů rozhodnutí nebyla vypořádaná náležitě dle judikovaných požadavků. Správní orgány sice nezpochybňovaly existenci rodinných vazeb žalobce, ale nedostatečně se zabýval jejich intenzitou, resp. rozsahem, v jakém by mohl být narušen rodinný život žalobce, popř. jeho rodinných příslušníků, zrušením povolení k trvalému pobytu. Ve svých rozhodnutích správní orgány opakovaně a důrazně poukazovaly na trestnou činnost žalobce, délku uloženého trestu, povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu, avšak zcela nedostatečně se zabývaly vztahem žalobce k jeho družce a jejich společnému nezletilému synovi, jak se podílí žalobce na výchově a péči o svého nezletilého syna, či chodu domácnosti, zda nejsou na žalobci závislí (finančně či jinak) jeho dva plnoletí synové, čeští občané. Správní orgány dostatečně nezkoumaly, jaké by mělo zrušení trvalého pobytu žalobce a s ním spojené vycestování následky na jeho rodinný život a současně na život jeho manželky a jeho synů. Správní orgány uvedly, že si měl být žalobce před spácháním dané závažné trestné činnosti vědom důsledků svého jednání z hlediska možného pozbytí pobytového oprávnění na území ČR. Pokud by měl být tento argument používán takto mechanicky, pak by ochrana

jakkoli intenzivních rodinných vazeb cizince, včetně zájmu jeho nezletilých dětí, nemohla nikdy převážit nad skutečností, že se dopustil v ČR úmyslné trestné činnosti. Tím by byla ovšem druhá zákonná podmínka pro zrušení povolení k trvalému pobytu dle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců de facto zcela vymazána (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019 – 31). Argumentaci správních orgánů není tedy možné v tomto směru přijmout. Rovněž však nelze přistoupit na závěr, a v tom se krajský soud se správními orgány shoduje, že jakékoli zjištěné rodinné či soukromé vazby cizince na území, musí vždy převážit nad veřejným zájmem na tom, aby se v České republice nenacházely osoby porušující právní řád České republiky. V každém případě je totiž nutno poměřovat případnou újmu cizince či jeho rodinných příslušníků ve vztahu k rodinným poměrům (když tato musí být náležitě zjištěna) s veřejným zájmem na ztrátě pobytového oprávnění cizince. Jak vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2019, č. j. 5 Azs 383/2019-40, je přitom podstatné, aby příslušné správní orgány věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte, který jsou povinny také v konkrétní věci definovat, a případným konkurujícím veřejným zájmem, a aby tuto svou úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily.

32. V případě žalobce tedy vyšlo najevo, že je otcem nezletilého dítěte a dále je otcem dvou českých státních příslušníků, z čehož minimálně o jednoho z nich spolu s bývalou manželkou žalobce zřejmě stále pečuje a finančně mu přispívá. Tyto skutečnosti správní orgány v rozporu s názory Nejvyššího správního soudu uvedenými shora nevzaly při posouzení přiměřenosti rozhodnutí dostatečně v potaz, přičemž ani nezjišťovaly k těmto okolnostem žádné bližší skutečnosti, na základě kterých by bylo možné intenzitu těchto vztahů a povinností žalobce ověřit řádně posoudit, a následně je porovnat s veřejným zájmem státu na zrušení povolení k trvalému pobytu.
33. Uvedeným postupem správní orgány zatížily své rozhodnutí vadou, neboť řádně nezjistily stav věci tak, aby o něm nebyly pochybnosti a v nezbytném rozsahu pro kvalifikované posouzení věci. Z uvedeného důvodu dospěl soud k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je nezákonné, a proto jej soud dle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Vzhledem k tomu, že se vytýkaná vada řízení týká i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a žalovaná by ji v rámci řízení o odvolání nemohla napravit, aniž by nebyla porušena zásada dvojinstančnosti řízení, když v dalším průběhu správního řízení bude nutné provádět další dokazování, zrušil soud ve smyslu § 78 odst. 3 s. ř. s. i rozhodnutí správního orgánu I. stupně a věc vrátil žalované k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s. Ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. je správní orgán v následujícím řízení vázán právním názorem vysloveném ve zrušujícím rozsudku krajského soudu. V dalším průběhu řízení tedy správní orgány obstarají dostatek podkladů, které využijí při náležitém posouzení přiměřenosti dopadů jejich rozhodnutí do soukromých a rodinných poměrů žalobce. Budou přitom věnovat primární pozornost situaci žalobcova nezletilého syna, přičemž bude namístě, aby se zabývaly všemi relevantními hledisky vyplývajícími z judikatury Nejvyššího správního soudu, jež byla rekapitulována v odstavci 26 tohoto rozsudku. Potřebou pozornost pak budou věnovat i žalobcovu tvrzení o poškození jeho, byť již zletilého, syna.

Náklady řízení

34. Rozhodnutí o nákladech řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci, který v řízení dosáhl procesního úspěchu, soud přiznal k jeho návrhu náhradu nákladů řízení podle vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb ve výši 15 342 Kč. Přiznaná náhrada nákladů řízení je představována zaplaceným soudním

poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč, odměnou za právní zastoupení žalobce za 3 úkony právní služby po 3 100 Kč (příprava a převzetí zastoupení, sepsání a podání žaloby, účast na jednání) a třikrát náhradou hotových výdajů po 300 Kč. Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, byla odměna zástupce za poskytnuté úkony právní služby a náhrada hotových výdajů navýšena o daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, tedy o 2 142 Kč. Za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě učiněným v rámci žaloby ve výši 1 000 Kč soud právo na náhradu nepřiznal, neboť s tímto návrhem nebyl žalobce úspěšný. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalované určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 10. února 2021

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu